

Дирма О. О.,
*студентка 4 курсу факультету цивільної
та господарської юстиції,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МОРЕГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В умовах глобалізації світова морська торгівля залишається найбільш дешевим, доступним та економічним видом транспортування вантажів. Водночас, міжнародне судноплавство характеризується високим рівнем капіталоемності, а також консолідації індустрії перевезень.

Фактична втрата Україною торговельного флоту державних судноплавних компаній, обмеженість інвестиційних ресурсів як у державі, так і в приватних структурах, високий рівень конкуренції з боку потужних судноплавних компаній та операторів судноплавних ліній робить проблематичним відновлення національного судноплавства шляхом побудови нового флоту та адекватне входження судноплавних компаній прапора України на світовий ринок морських перевезень [3]. Серед основних проблем розвитку українських морських портів є:

1. зношеними є основні виробничі фонди, застарілі технології, що використовуються при перевантаженні
2. неефективною є митно-тарифна політика;
3. відсутні гарантії збереження вантажів та їх своєчасної переробки;
4. розвиток пропускної спроможності здійснюється кожним портом самостійно, ізольовано від врахування інтересів інших портів, виходячи з власних можливостей залучення вантажопотоків що призводить до внутрішньої конкурентної боротьби;
5. питання розвитку пропускної спроможності портів вирішуються без активного використання можливостей, які можуть бути мобілізовані з урахуванням регіональної значимості портів і на основі принципу регіональної концентрації ресурсів [1].

Виходячи з цього, основними пріоритетами роботи морегосподарського комплексу в умовах глобалізації є наступні:

1. Поєднання підприємницької ініціативи з ефективною державною морською політикою. В цьому напрямку вже робляться

важливі кроки, зокрема, прийняття 13 червня 2013 р. Закону України «Про морські порти України», а відтак галузь розпочала роботу в якісно новому форматі — розмежування адміністративних та комерційних функцій, що дозволить залучити приватні інвестиції та збільшити вантажопотоки.

Задля забезпечення реалізації Закону України «Про морські порти» затверджено проект розпорядження «По затвердженні Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року». Основними цілями та напрямками розвитку морських портів, згідно зі Стратегією є: забезпечення комплексного розвитку та підвищення конкурентоспроможності портової галузі; забезпечення належного утримання, ефективного управління та використання стратегічних об'єктів портової інфраструктури; залучення на довгостроковий період приватних інвестицій для розвитку об'єктів портової інфраструктури; створення умов для провадження господарської діяльності в морському порту, рівного доступу до послуг, що надаються в морському порту; забезпечення безпеки мореплавства, життя і здоров'я людей та господарської діяльності, що провадиться в морському порту, безпечної експлуатації об'єктів портової інфраструктури; забезпечення екологічної безпеки відповідно до міжнародних стандартів.

Стратегія запроваджує планування розвитку галузі на короткострокову (до 5 р.), середньострокову (до 10 р.) та довгострокову (до 25 р.) перспективу.

2. Відновлення національного судноплавства через створення міжнародного реєстру суден з метою залучення під Державний Прапор України суден. Для цього слід: розробити і ухвалити Закону України «Про створення міжнародного реєстру (реєстру) суден України», внести змін до Податкового Кодексу України, Кодексу Торговельного мореплавства, якими передбачити пільговий режим оподаткування для судновласників, які здійснюватимуть перевезення під Державним Прапором України; підвищити безпеку судноплавства шляхом імплементації документів Міжнародної морської організації (ІМО) щодо безпеки судноплавства та охорони навколишнього (природного) середовища;

3. Покращення управління морською галуззю, підвищення конкурентоспроможності українських портів через створення морських кластерів. Кластер — це добровільне об'єднання підприємств і організацій, що функціонують на певній території. Осно-

вним завданням кластеру є оптимальне використання наявного економічного потенціалу регіону і галузі, об'єднання влади, бізнесу і науки. Створення морських кластерів дозволить уникнути внутрішньої конкуренції за рахунок ефективного вантажорозподілу та впровадження науково-обґрунтованої системи спеціалізації портів та інших підприємств кластеру [2].

4. Вдосконалення митно-тарифної політики з метою залучення транзитних вантажів (зменшення тарифів на перевезення залізничним транспортом, спрощення процедури митного оформлення тарифних вантажів), стимулювання розвитку контейнерних перевезень.

Література

1. Давиденко Л. Актуальні проблеми формування та реалізації морської політики України в галузі торгівельного мореплавства // Митна справа. — 2001. — № 1. — 93 с.
2. Седнев Ю. Еволюція вітчизняної правової моделі залучення місцевої влади у розвиток морегосподарського комплексу // Митна справа — 2013. № 1. — 57 с.
3. Шевченко М. Концепция морских кластеров // Порты Украины. — 2006. — № 6. — 56 с.

Драпайло Ю. З.,

*к.ю.н., асистент кафедри господарського права і процесу
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ЩОДО ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПОСТАНОВ ПО ПОРТУ

1. Обов'язкові постанови по порту за правовою природою є локальним підзаконним нормативно-правовим актом, адже:

1) видаються Адміністрацією морських портів України (суб'єктом, який наділений державою владними повноваженнями щодо здійснення управління морськими портами) за узгодженням з капітаном морського порту та Державною інспекцією України по безпеці на морському транспорті (ч.1 ст. 19 Закону України (далі — ЗУ) «Про морські порти України»);

2) містять нормативні положення, спрямовані на врегулювання відносин та діяльності у порту, зокрема, правила забезпечення безпеки і порядку у морському порту, порядок охорони суден